

Snus – nova opasnost za djecu i mlade

U Hrvatskoj se među učenicima osnovnih i srednjih škola u zadnje vrijeme se pojavio novi zabrinjavajući i opasni trend konzumacije snusa i nikotinskih vrećica.

Snus je bezdimni duhanski proizvod koji se ne puši. Jedan paketić duhana za sisanje sadrži vrlo veliku dozu nikotina, što predstavlja veliku opasnost za konzumente. U vrećicama se nalazi dehidrirani nikotin s različitim aditivima i aromama, a snus sadrži i duhan.

Poznato je da pola grama nikotina može biti kobno za čovjeka, a posebno za tinejdžera. Jedna kutija snusa u prosjeku sadrži 60 miligrama nikotina što odgovara nikotinu iz tri kutije cigareta. Osim toga, kroz sluznicu usne šupljine nikotin iz snusa puno se brže apsorbira u tijelo, a ako smjesu drže u ustima dulje od pet minuta, trovanje je zajamčeno. U slučaju slučajnog gutanja moguć je smrtni ishod. Korištenje "snusa" nosi rizik za neke kancerogene bolesti, prije svega, usta i grla. Također se povećava rizik za nastanak srčanih oboljenja i moždanog udara. Simptomi predoziranja su mučnina, povraćanje, glavobolja, razdražljivost, slabija pažnja, poremećaj sna, poremećaj pažnje, ubrzano lupanje srca.

Da li tinejdžer koristi snus moguće je utvrditi po kemijskim opeklinama gornje usne s unutarnje strane i zubnog mesa, kao i po promjeni boje sluznice usta, ranicama i čirevima. Također se može osjetiti iz usta miris eteričnih ulja. Još jedan alarmantan simptom konzumacije je omamljenost.

Aktivisti koji se bore protiv širenja snusa u školama upozoravaju da sisanje duhana vrlo primamljivo za djecu zbog svog atraktivnog izgleda. Proizvodi se u obliku slatkiša i lizalicama, često ukrašenim komadićima voća i šarenim pakiranjima. Upravo ga to čini opasnim, ali to ne sprečava tinejdžere da ga probaju.

Upotreba snusa kod djece, prema dosadašnjim iskustvima onih koji su priznali da su ga konzumirali, osim euforičnih, dovodi i stanja opijenosti. Posebno je zabrinjavajuće što djevojke navode kako im konzumacija snusa "smanjuje apetit". Na kiosku kutijica košta od 4 do 6 eura.

Kod konzumacije snusa nije riječ o standardnoj ovisnosti jer ne dolazi do promjene stanja svijesti, ali ovaj problem je potrebno shvatiti vrlo ozbiljno te bi roditelji svakako trebali obratiti pažnju na promjene u ponašanju svoje djece te o tome otvoreno razgovarati s djetetom i ako je potrebno potražiti pomoć stručnjaka.

Najbolja prevencija ovog opasnog „hobija“ je usmjeravanje tinejdžera na korisne navike i

aktivnosti. Obiteljska okupljanja, zdrav način života, posjećivanje sportskih aktivnosti, hobiji - sve će to pomoći odvratiti dijete od misli o psihotropnim tvarima.

Važno je da tinejdžer ima negativan stav prema lošim navikama. Roditelji trebaju objasniti svom djetetu da je važnije slijediti zdrav pogled na život nego podlijegati trikovima ljudi koji na tome pokušavaju zaraditi. Djecu treba osnažiti da zauzmu ispravan stav prema konzumaciji psihoaktivnih tvari, a u isto vrijeme odgovoriti svoje prijatelje od štetne uporabe sredstava ovisnost.

Tekst priredila:

Tamara Brezičević, dipl. soc. radnica

Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

Nastavni zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije

A. Cesarca 71, Slavonski Brod